

MĂLINI

PERSPECTIVE EUROPENE

De aici, de la această bornă kilometrică începe lucrarea de modernizare a șoselei care duce în culmea Stănișoarei. Din cei 37 de kilometri, cât măsoară drumul până la Borca, 14,6, care străbat teritoriul comunei Mălini, respectiv, al județului Suceava, vor face obiectul unei acțiuni de o amploare și de o complexitate deosebite

După cum ați putut afla din publicația noastră, în perioada următoare vor începe lucrările pentru modernizarea drumului care duce în Stănișoara. Lăsat de ani buni în voia sorții, neasistat din punct de vedere tehnic, drumul este greu de parcurs pe vreme bună, iar în perioadele ploioase sau iarna, pe zăpadă, este practic de nefolosit. Iată situația ac-

UN OBIECTIV STRATEGIC: MODERNIZAREA DRUMULUI VĂLENI STĂNIȘOARA – IESLE – CULMEA STĂNIȘOAREI

tuală prezentată de experți ai domeniului în „Memoriul general” care precede începerea lucrărilor: „Drumul Județean 209B, tronsonul cuprins între kilometrii 19+000 și 33+600 se desfășoară pe teritoriul administrativ al comunei Mălini, asigurând accesul între localitățile Mălini, Poiana Mărului, Văleni – Stănișoara și Iesle, precum și cu localități din județul Neamț.

Suprafața derulată a tronsonului de drum ce face obiectul acestui studiu prezintă denivelări mari, nu are asigurate în totalitate elementele geometrice necesare în plan și profil longitudinal și nu are asigurate corepunzător colectarea și evacuarea apelor meteorice.

Surgerea apelor în lungul drumului nu se realizează în condiții optime. Pe întregul traseu există șanțuri și rigole din pământ care nu conduc întotdeauna apele către văi sau podețele existente, producând zone de stagnare a apelor pe platforma drumului.”

Activitatea de modernizare a șoselei se anunță deosebit de complexă. S-a stabilit să se păstreze amplasamentul actual al drumului, iar calea de rulare să fie realizată ca un sistem

rutier rigid alcătuit dintr-o dală de beton de ciment rutier în grosime de minimum 20 cm, urmată de o succesiune de minimum alte trei straturi rutiere.

În final se vor realiza 14,60 km drum modernizat, se vor construi două poduri din beton armat noi (unul de 14 metri, celălalt de 18 metri), se vor repara 6 poduri din beton armat. De asemenea se vor construi 11 podețe de 5 m, 23 podețe de 3 m, 70 podețe de 2 m și 6 podețe de 1 m. Se vor realiza 6750 m fundații adâncite de parapet de protecție, 155 m zid sprijin de rambleu și 2435 m zid sprijin de debleu.

Prin modernizarea acestui tronson de drum se realizează un acces sigur și permanent la rețeaua de drumuri comunale, județene și naționale din zonă, sporește gradul de atractivitate pentru potențialii investitori în turism și agroturism, se deschide un interesant traseu turistic între județele Suceava și Neamț.

Fără îndoială că edificarea acestei investiții va constitui baza unor însemnate perspective economice, turistice, sociale și, nu în ultimul rând, ecologice.

TRADIȚIILE, OBICEIURILE LOCULUI. ÎNCOTRO?

Vorbim adesea despre obiceiurile și tradițiile acestor locuri, adică a satelor aparținătoare comunei Mălini. Le evocăm, constatăm diversitatea, bogăția, frumusețea, unicitatea, după care ajungem la concluzia că nu prea mai există. Ce s-a întâmplat cu aceste obiceiuri și tradiții? Unde și de ce au dispărut? Care este prețul pierderii? Le mai putem aduce în realitate? Cum am putea face acest lucru?

Iată numai câteva întrebări la care este greu de găsit răspunsuri multumitoare. Liniștitoare, nici nu poate fi vorba.

Dar să vedem, mai întâi, la ce ne referim. Am începe cu felul în care se pregăteau și se desfășurau obiceiurile legate de evenimentele importante ale vieții: nașterea, botezul, logodna, nunta, moartea, înmormântarea. Am continua cu ceea ce se petrecea la Anul Nou, la Paști, la Crăciun, dar și la hramurile, la horele (jocurile) din fiecare sat. Am aduce, de asemenea, în discuție obiceiurile domestice privind prelucrarea lemnului, a inului, cânepii și lânii, uneltele și conținutul lucrărilor. Și, desigur, nu am uita portul tradițional - atât cel obișnuit, din vechime, cât și cel mai recent.

Ne aflăm în vremuri când totul se petrece cu mare viteză, cu ritm amețitor. Cine mai are timp astăzi, în anul 2010, de peșit, de logodnă? Cine se mai gândește la menirea cununiei și a nunții? Totul se planifică în grabă, cu un interes în afara obiceiului, a statorniciei și a parfumului local. Evenimentele acestea au devenit ocazii pentru a etala mașini scumpe, toalete colorate, tipătoare și cât mai sumare, iar pentru tinerii înșuraței o afacere, pe cât se poate, profitabilă.

Tradițiile legate de sărbătorile de peste an și-au pierdut din conținut și din interes, cauza cea mai importantă fiind dispariția din sate a tineretului, segment al populației care prelua și nutrea obiceiurile venite din vechime.

Vremurile au trecut, s-au schimbat dramatic, iremediabil. Unele ocupații sau meserii au dispărut: cine mai cultivă pe la noi cânepă în anul 2010? Cine mai face ciubere, cofițe sau donițe din lemn?

În ceea ce privește straiile tradiționale lucrurile sunt mai com-

plicate. Mai întâi a dispărut necesitatea lor. Cine și unde mai poartă astfel de haine? Hore nu mai sunt. La nunți se merge așa cum am menționat, ca la o stupidă prezentare de modă. Uneori, relativ rar, mai vedem, la biserică, în sărbători, câțiva bătrâni îmbrăcați... ca înainte.

Totuși, referitor la portul hainelor tradiționale, este deschisă o porțiță a continuității: serbările copiilor, organizate cu diferite ocazii în școli, și spectacolele formațiilor artistice ale căminului cultural din Mălini. În asemenea situații ne mai întâlnim cu haine tradiționale autentice sau, mă rog, undeva aproape de ceea ce putem numi autentic.

Privind lucrurile și dintr-o altă perspectivă, cu înțelegere și realism, dacă cineva și-ar dori un costum popular, va afla repede că oamenii care fac așa ceva sunt tot mai rari, iar materialele tot mai scumpe, dacă se mai găsesc și acelea. Astfel, acțiunea devine mai mult decât costisitoare, descurajatoare.

Dumitru AMARIEI
(continuare în pagina 2)

SĂ NU NE JUCĂM CU FOCUL!

Printr-un ordin al prefectului județului Suceava se reglementează practica arderii miriștilor, a vegetației uscate sau a resturilor vegetale.

Astfel „arderea miriștilor, vegetației uscate sau a resturilor vegetale este permisă numai cu acceptul Agenției pentru Protecția Mediului Suceava, după informarea prealabilă a Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Bucovina” Suceava și a Comisariatului Județean al Gărzii de Mediu - Suceava”.

De asemenea, în ordinul respectiv se specifică: în perioadele de caniculă și secetă prelungită, arderea miriștilor, a vegetației uscate sau a resturilor vegetale este interzisă.

Un nou mijloc de divertisment la pârtia de schi Pojorâta

25 de “bull-carturi” (un gen de vehicule pe trei roți) au fost cumpărate de primăria Mălini în scopul prelungirii perioadei de întrebuințare a pârtiei de schi de la Pojorâta.

(Amănunte în pagina 4)

După inundațiile din luna iulie, podul de la Malaiu a fost deteriorat, a devenit impracticabil. Accesul la șoseaua principală a oamenilor din zonă (70 de familii) a fost blocat, îngreunat. Urmare a acțiunii energice și oportune a primăriei Mălini, în câteva zile podul a fost reparat, consolidat, toate elementele uzate fiind înlocuite. De altfel, podul arată ca și nou – așa cum puteți observa și din fotografia de mai sus

În această ediție:

Universul credinței

Biserica Ortodoxă - istorie și continuitate la Văleni

Darurile Naturii

(pagina 2)

Medicul de familie

Pricepere, pasiune și multă, multă muncă

(pagina 3)

Postul de Poliție Mălini vă informează:

Există legi și pentru circulația căruțelor!

(pagina 4)

La taifas cu farmacistă

DARURILE NATURII

Reluând tema din numărul anterior al publicației „Info Mălini”, ne vom ocupa în continuare de modalitățile prin care putem folosi binefacerile plantelor medicinale.

DECOCTUL (sau fiertura). Extragerea principiilor active din plante se realizează prin fierberea produsului vegetal (uscat și mărunțit) cu solventul potrivit. Solventul este de regulă apa, iar lichidul obținut este denumit decoct sau fiertură. Procedeu se aplică la părțile lemnoase, scoarțe, rădăcini, rizomi, părți aeriene. Timpul de fierbere variază de la 10 la 30 minute. Părțile lemnoase, rădăcinile, scoarțele se fierb 30 de minute. Părțile aeriene (ierburile) și părțile care conțin mucilagii se fierb 10 până la 15 minute. Soluția obținută se filtrează fierbinte. Reziduul se stoarce și se completează cu apa de spălare până la volumul indicat în rețetă.

Iată câteva exemple de fierturi (decocturi). Pentru colici și litiază biliară (pietre, calculi la rinichi) se iau cantități egale de rădăcină de pădăie, rădăcină de cicoare, coada calului, coada șoricelului, sunătoare și rădăcină de pin. La acestea se adaugă scoarță de stejar – jumătate din cantitatea folosită pentru fiecare din celelalte plante. Se fierb acestea toate 5 până la 10 minute și se bea decoctul obținut pe timpul unei zile.

Pentru eliminarea calculilor renali este eficace un decoct preparat din fructe de măceș, ienupăr, frunze de mesteacăn răios, rădăcină de lemn dulce, de pădăie, leuștean și osul iepurelui – toate în cantități egale.

MACERATUL sau (în termeni populari) plămădeala este o metodă de extracție la rece sau, după caz, la cald, folosind ca solvenți apa, alcoolul, amestecul cu apă și alcool, uleiul de floare soarelui, oțetul, vinul alb, vaselina sau

untura curată de porc (nesărată).

Macerarea la rece este des folosită în condiții casnice, la temperaturi de 15 până la 25 de grade Celsius pentru acele plante de la care principiile active se dizolvă la această temperatură, dar se alterează la temperatură mai mare. Acest procedeu este des folosit la produse care conțin mucilagii : frunzele și rădăcinile de nalbă, semințele de in, dar și la plante precum vâscul sau păducelul, acestea din urmă fiind des utilizate în tratamentul hipertensiunii arteriale sau a tensiunii oscilante. Timpul de extracție poate varia de la 2-3 ore până la 10-12 ore. Peste produsul supus macerării se toarnă apă, proaspăt fiartă și răcită, în cantitatea indicată de rețetă, amestecându-se din când în când.

Macerarea la cald (sau digerarea) se realizează cu solventul încălzit la 40-60 de grade Celsius (sub temperatura de fierbere a solventului folosit). Ca solvenți se întrebuințează apa, alcoolul, uleiul de floare soarelui, oțetul, vinul alb. Macerarea la cald este cunoscută din cele mai vechi timpuri.

Iată cum se prepară uleiul de sunătoare sau mușețel: se iau 20-30 grame de produs (uscat și mărunțit) și se amestecă cu aceeași cantitate de alcool concentrat; după 12 ore se adaugă 200 grame ulei de floare soarelui, iar amestecul rezultat se ține pe baia de apă fierbinte 3-4 ore, agitând din când în când. Se lasă în repaus 2-3 zile, apoi se filtrează prin pânză sau tifon, storcându-se reziduul. Lichidul obținut se lasă în repaus 24 de ore, până sedimentează, apoi se mai filtrează odată. Uleiurile medicinale astfel obținute se păstrează în recipiente din sticlă colorată, de capacitate mică, la temperaturi scăzute.

ESENȚELE ȘI TINCTURILE se obțin din plante proaspăt culese (frunze, flori, semințe)

care se introduc într-o sticlă și se acoperă cu alcool rafinat de 40 grade. Sticla se păstrează la loc luminos și calduros timp de 14 zile, după care se filtrează. Așa se procedează, de exemplu, în cazul tincturii de pedicuță, propolis sau pufuliță.

VINURILE MEDICINALE se obțin prin macerarea plantelor mărunțite (30-50 grame) într-un litru de vin alb (natural) timp de 7-10 zile. Apoi se filtrează, se lasă în repaus 24 de ore pentru sedimentare.

Se refiltrează și se păstrează la rece.

OȚETURILE MEDICINALE se prepară în mod asemănător cu vinurile medicinale, dar solventul este oțetul din vin. Oțeturile medicinale sunt mult folosite în masaje sau frecții, dar se administrează și intern.

CATAPLASMELE (prîșnițele sau oblojelele) sunt preparate de consistență moale (paste) și se obțin din macerarea plantelor sau a altor pro-

duse fitoterapeutice cu ajutorul solvenților. Cataplasmele se aplică pe zonele afectate, între două bucăți de pânză. După caz, cataplasmele se folosesc calde sau reci. Pentru dureri de cap sau insomnii se folosesc cataplasme de pedicuță. Pentru tuse, laringite sau bronșite se folosește prîșnița încălzită de huște (de la borșul de puțină). De asemenea, se folosesc des cataplasmele din făină de muștar, făină de in sau cu frunze de varză crudă.

ALIFILE. Au fost preparate din cele mai vechi timpuri folosind ca bază de extracție untura curată de porc (nesărată). Astăzi se folosesc pentru alifii și alte diverse baze: vaselina albă, stearina, parafina (singure sau în combinație). Oricare ar fi baza pentru alifie, procedeul este în mare, același.

Se iau 200-300 grame bază de alifie, se încinge la foc potrivit, se presară planta (sau plantele) bine uscată și mărunțită, 1-2 pumni, se încălzește din nou până amestecul devine fluid. Se strecoară prin tifon. Se păstrează la rece în cutii mici, închise ermetic. În acest mod, putem obține acasă o alifie foarte folositoare de gălbenele, mușețel, sunătoare, arnică sau cătină.

În farmacii și în unitățile PLAFAR se găsește o gamă foarte largă de plante medicinale, dar și de produse gata preparate. Apelați cu încredere la aceste produse sau pregătiți-le singuri în gospodăria proprie folosind bogata floră spontană din zona noastră, floră pe care Domnul ne-o pune la dispoziție gratuit.

farmacistă Teodora PLĂCINTĂ

PARTENERIATUL EDUCAȚIONAL „ȘI NOI VOM FI ȘCOLARI !”

Parteneriatul educațional „Și noi vom fi școlari !”, și-a propus familiarizarea copiilor de la grădiniță cu școala, instituție unde ei vor continua procesul de învățare și educație. Acest program s-a desfășurat în perioada octombrie 2009 – iunie 2010, la Școala cu clasele I-VIII nr. 2 Mălini (Suha) și a antrenat preșcolarii grupei mari pregătitoare (grupa „Voioșilor”) și elevii clasei a IV-a, a domnului învățător Ion Isăilă.

În scopul familiarizării copiilor cu viața de școlar, au fost stabilite activități care s-au desfășurat în comun de către „Voioșii” de la grădiniță și elevii din clasa a IV-a. Iată câteva dintre acestea : „Carnavalul toamnei” (confectionare de măști), „Podoabe pentru Crăciun” (abilități practice comune), „Serbările Zăpezii” (concurs de săniuș), „E ziua ta, mămică dragă!” (program artistic), „Ouă hazlii” sau „Iepurași de Paște” (activități artistico-plastice), „Copiii lumii doresc pacea” (desene, jocuri cu baloane).

Între obiectivele stabilite pentru preșcolari,

școlari și educatori s-au aflat cunoașterea rolului grădiniței și școlii în viața copilului, cunoașterea modului de desfășurare a unei lecții, formarea atitudinilor de înțelegere și de participare a echipei la realizarea unor acțiuni sau a unor obiecte, rafinarea abilității de a construi un mediu educațional care să motiveze copilul în procesul instructiv-educativ.

Aceste obiective s-au realizat prin dezbateri interactive, prin derularea unor proiecte tematice comune, participarea la activități comune, la serbări, la acțiuni ecologice.

În sfârșit, parteneriatul educațional „Și noi vom fi școlari!” s-a încheiat cu serbarea de la sfârșitul anului școlar 2009 – 2010, în cadrul căreia copiii au cântat și au dansat împreună.

Putem afirma că toate aceste activități au fost benefice atât pentru noi, cadrele didactice din grădiniță și școală, cât și pentru copii, cei mai mici fiind cu adevărat pregătiți pentru a intra în clasa întâi.

educatoare Monica LEHACI

TRADIȚIILE, OBICEIURILE LOCULUI. ÎNCOTRO?

(continuare din pagina 1)

După cum se poate vedea, lucrurile sunt relativ complicate. Cauze obiective, dar și subiective au acționat în timp și au erodat serios specificul local.

Intenționăm să revenim asupra acestui subiect în numerele următoare ale publicației „Info Malini”, să vedem ce se poate face și, mai cu seamă, cine mai poate face ceva pentru

o ameliorare a situației.

Presupunând că la nivelul locuitorilor ar mai exista un minim de interes, care ar fi instituția ce se poate implica efectiv și cu șanse: școala, biserica, administrația locală, primăria?

P.S. Așteptăm participarea cititorilor noștri. Fie cu o analiză a situației înfățișate mai sus, fie cu opinii sau soluții constructive.

✚ UNIVERSUL CREDINȚEI ✚

✚ UNIVERSUL CREDINȚEI ✚

✚ UNIVERSUL CREDINȚEI ✚

Biserica Ortodoxă - istorie și continuitate la Văleni

Din 20 septembrie 2009, iată a trecut un an, în satul Văleni – Stănișoara, credincioșii au o nouă biserică purtând hramul „Acoperământul Maicii Domnului”. Construcția bisericii noi a început în anul 2000. Prin strădania locuito-

rilor satului, a consiliului parohial, cu ajutorul primăriei Mălini, edificiul a fost terminat și sfințit, cum am mai spus, în septembrie 2009. Până la această dată, la Văleni – Stănișoara a funcționat o biserică mai mică, ridicată între anii 1883 și 1886. Mai exact, construcția primei biserici din acest sat a început la 13 iunie 1883 și s-a încheiat la 15 august 1886. Se pare că inițiativa construirii unei biserici la Văleni a aparținut călugărilor de la Mănăstirea Slatina. Este posibil ca în satul Drăcenii, Slatina de astăzi, să se fi construit o biserică nouă, din cărămidă, iar cea veche, din lemn, a fost demolată și transportată la Văleni, cu tot inventarul interior. Astfel, putem spune că biserica aceasta, care a funcționat la Văleni începând cu anul 1886, are o vechime de cel puțin 150 de ani. Biserica a fost construită pe terenul, în suprafață de 30 de prăjini, oferit de Toader Bilboreanu, un locuitor cu stare materială bună. Temelia bisericii este din piatră, iar construcția, în formă de corabie, este realizată din bârne. Interiorul este pictat pe un strat subțire de ipsos. Din puținele mărturii păstrate în timp, s-a dedus că pictura a fost realizată de un oarecare Irimia, originar din Baia. Numele lui a fost scris pe scara de la vechea clopotniță și se regăsește și în pomelnicul ctitorilor. O parte din icoane sunt ceva mai noi, și se aseamănă ca stil, cu pictura de pe Sfântul Epitaf, executată de ieromonahul Iulian de la Mănăstirea Râșca (1883).

Vechea clopotniță a fost construită în 1915, pe vremea când biserica era păstorită de preotul Ioan Sălăgeanu, iar cea nouă – în 1998. Tot în timpul păstoririi preotului Sălăgeanu, în anul 1921, se edifică, cu sprijinul Administrației Domeniului Coroanei, casa parohială din Văleni.

Primul paroh al bisericii de la Văleni – Stănișoara a fost preotul Aurel Gheorghetanu, pe la 1908. I-a urmat preotul Ioan Sălăgeanu, până pe la anul 1934. A venit apoi, în aceste locuri, preotul Corneliu Zaharescu, fiul protopopului de la Baia. Pentru o vreme a slujit la

această biserică preotul Ilie Ilisei. Iar după 1945 - preotul Gheorghe Vasiliu. Din 1951, până aproape de zilele noastre, preotul paroh al bisericii de la Văleni a fost părintele Ioan Iordăchescu. L-au urmat părintele Gheorghită Sava și părintele Ciprian Pleșa.

Aceasta este, pe scurt, istoria și tradiția bisericii vechi. Aceasta este istoria și tradiția pe care biserica cea nouă o preia și se străduiește s-o ducă mai departe.

Dumnezeu să ne ajute !

Preot Vasile ȚIGĂNESCU

Doi oameni vrednici și pricepuți – soții Maria și Ion Gogan

Dacă intri în ograda gospodăriei lui Ion Gogan, din Poiana Mărului, te trezești într-un mic rai. Flori multe, frumoase și îngrijite îți bucură ochiul, iar pentru ca atmosfera să fie deplină, între plantele strălucitoare își duce viața o pereche de păuni. M-am oprit la casa domnului Gogan pentru a scrie câteva rânduri despre afacerea sa în ale prelucrării laptelui. Activitatea începe încă din 1992, sub sigla „GOGAN lacto prod”. Cunoștea bine și secretele animalelor, și pe cele ale laptelui - le învățase din stagiile lungi și repetate la stănilile din zonă, stagii care au început încă din copilărie. Și cum ce învățase îi și plăcea, prin 1992 s-a hotărât să înceapă acest lucru.

Gazda mea pare un om tumultuos, hotărât și ambițios. Este sigur pe el, pe ce face, pe ce știe, după o viață de muncă, dar și de experiențe dintre cele mai diferite, uneori chiar tragice. „Am fost primul care s-a apucat de o astfel de activitate pe valea noastră – își amintește domnul Ion. M-am bazat pe animalele mele, dar și pe ale consătenilor – pe atunci erau mult mai multe vaci și oi pe aici”. Ce se face în principal la firma „GOGAN lacto prod”? Cașcaval și brânză de burduf, produse tradiționale de Poiana Mărului, cum citim pe etichetele aplicate pe pachetele în care se livrează. A făcut și telemea vreo doi ani. Acum însă se

PRICEPERE, PASIUNE ȘI MULTĂ, MULTĂ MUNCĂ

ocupă doar cu cașcaval și burduf . Cu cine lucrează ? „Muncim mai mult noi, din familie – îmi mărturisește. Soția - Maria, băiatul – Ion, eu și ne mai ajută cineva – avem un angajat”. Am văzut și linia tehnologică cu care se lucrează . Curat, aerisit, luminos - peste tot. Întreg sistemul este „blindat” din punct de vedere al igienei. Căzile pentru închegare, cazanele în care se topește cașcavalul, cazanele pentru urdă - toate sunt din inox și sunt întreținute impecabil. Aflu ca inițial a avut alte utilaje și chiar incinta era alta. Cu vreo zece ani în urmă, schimbându-se anumite norme, au construit o incintă nouă și au instalat o linie tehnologică nouă. Prelucează pe timp de vară trei tone până la trei tone și jumătate pe zi, iarna –mai puțin : una-două tone pe zi. Au fost perioade când au prelucrat și șapte tone de lapte pe zi. Beneficiarii sunt, în special, din Iași și București. Pe lângă preocuparea zilnică pentru prelucrarea laptelui, familia Gogan are în grijă o gospodărie mare și frumoasă, cu multe animale. La această oră au 20 de vaci (din care 10 cu lapte) și 55 de oi (un soi adus de la Sibiu). Dispun de 5 hectare de pământ și de întreaga gamă de utilaje pentru a-l cultiva și obține hrană pentru animale. Cum spuneam, le plac animalele. La un moment dat au crescut și 70

Un segment al liniei de producție. Totul strălucește de curățenie

de porci. Au renunțat pentru că prețurile obținute au fost, și continuă să fie, descurajatoare. Dincolo de munca de fiecare zi, dincolo de eforturi și griji, familia Gogan are, desigur, și bucurii, și satisfacții. Iată, aflăm de la doamna Maria, o femeie, scoborâtă parcă dintr-un roman sadovenian, că fiul Ion a devenit, recent, inginer silvic,

că este căsătorit și, de vreo 5 luni are și un copil. Am cunoscut, iată, încă o familie „pusă pe muncă” și care, prin tot ceea ce realizează, în special prin produsele tradiționale „de Poiana Mărului”, duce un bun nume în țară și face cinste comunei noastre.

Dumitru AMARIEI

Medicul de familie

Medicina de familie și-a intrat în drepturi și, cu toate problemele care apar, oamenii din țara noastră se bucură în bună măsură de asistență de specialitate. Am găsit de cuviință să înfățișăm în câteva rânduri aspecte ale activității din acest domeniu, necesitatea ca fiecare familie, fiecare persoană să intre în contact cu medicul, să se afle în evidențele acestuia și, la nevoie, să se bucure de ajutorul necesar. Mai întâi trebuie să spunem că este necesar ca părinții să-și înscrie copilul nou-născut la medicul de familie încă din primele sale zile de viață. De ce? Pentru că, odată ce este în evidența medicului, beneficiază de consiliere pentru o creștere sănătoasă, de imunizări prin programe naționale (vaccinările obligatorii), consultații și tratamente în caz de îmbolnăvire. Medicul va întocmi obligatoriu o foaie de observație a pacientului în care va menționa toate evenimentele medicale individuale apărute pe parcursul vieții. Acest document este confidențial, ne se înstrăinează și nu se divulgă conținutul său. În cazul în care pacientul își va schimba medicul de familie, o copie a documentului va fi transmisă celui în evidența căruia va intra. O persoană are nevoie de medicul de familie în toate momentele importante ale vieții. Când copilul merge la școală îi sunt necesare adeverința medicală cu vaccinurile, sau avizul epidimiologic pentru integrare în colectivitate sau adeverința medicală pentru participarea la orele de educație fizică. Toate aceste documente nu se pot elibera decât dacă există o fișă medicală. Mai târziu, la căsătorie trebuie ca tinerii să se adreseze medicului de familie pentru întocmirea certificatului prenupțial. Timpul trece, iar datorită unor factori care depind mai mult sau mai puțin de dorința noastră, de zestrea genetică, de mediul în care trăim, o parte din noi devenim bol-

navi cronici. Persoanele aflate într-o astfel de situație trebuie să urmeze tratament zilnic toată viața și trebuie evaluate la anumite intervale de timp (uneori de 3-4 ori într-un an) de către medicul de familie și, dacă este nevoie, de medicii specialiști. Chiar și în cazul evenimentului nedorit al decesului unei persoane, medicul de familie este implicat pentru ca, în funcție de vârstă, de istoric medical al omului de-a lungul vieții, de tratamentul urmat în ultimul timp, să elibereze (sau nu) certificatul constatator al morții. Iată, așadar, medicul de familie apare mereu în viața unei persoane prin asistența de specialitate, dar și ca sursă competentă a actelor birocratice care sunt necesare omului în timp. Trebuie cunoscut că pacientul care este înscris la medic, dar nu este asigurat (nu a plătit și nu plătește asigurări de sănătate) beneficiază de consultație medicală gratuită numai în caz de urgență sau în luna care s-a născut . În rest, medicația și celelalte acte medicale se plătesc. Pacienții înscriși și asigurați beneficiază de consultații gratuite, conform contractului cadru pe anul 2010 : 3 consultații pe an pentru boli acute, o consultație la 3 luni pentru afecțiuni cronice, o consultație de evaluare în luna în care s-a născut, consultații de urgență, acordarea concediului medical, eliberarea biletelor de trimitere la investigații și specialiști sau de rețete cu și fără contribuție personală. La orice cabinet medical, consultațiile se asigură pe bază de programare. Cele înfățișate în acest material s-au vrut o pledoarie pentru ca orice om, indiferent de vârstă, să fie informat, fie și sumar, despre instituția medicului de familie și să profite de aceasta.

Doctor
Carmen Mariana
MOGÎRZAN

A ÎNCEPUT ANUL ȘCOLAR 2010-2011

La Pâraie, prima zi a noului an școlar a coincis cu inaugurarea unui corp de clădire care a constituit obiectul unui amplu proces de renovare. Este vorba despre o construcție mai veche cu o încăpere destinată orelor de educație fizică și alte două încăperi în care își desfășoară activitatea grădinița din localitate. În urma procesului de renovare, pereții interiori și tavanele încăperilor arată ca noi. La fel și pereții exteriori. Toate geamurile și ușile au fost înlocuite cu unele moderne, ele-

gante-gen termopan. De asemenea, instalația electrică a fost înlocuită în proporție de sută la sută. Sălile arată acum foarte bine, sunt bine luminate, oferă condiții optime pentru desfășurarea activității. Cele două educatoare, Ana Ilișescu și Paraschiva Ungureanu s-au arătat deosebit de încântate și au spus că și copiii le-a plăcut foarte mult. Renovarea clădirii care aparține școlii din Pâraie a fost inițiată și susținută de primăria Mălini, suma cheltuită depășind 63 000 lei (630 000 000 lei vechi).

Perspective noi la Școala “Nicolae Labiș” din Mălini

La Școala „Nicolae Labiș” din Mălini, anul școlar a început cu un nou director. De fapt o directoare - doamna profesoară Gabriela Gogan. Odată cu numirea profesoarei Gogan la conducerea școlii, au apărut și idei pentru viitoare oferte educaționale. Există perspective, în concordanță cu cerințele comunității, ca în viitorul apropiat, la această instituție de învățământ, elevii din clasele a IX - a și a X- a să aibă posibilitatea să-și însușească deprinderi și cunoștințe proprii meseriilor cerute în zonă. Adică a acelor meserii legate de specificul forestier și turistic care există sau se dezvoltă în pe-

rimetrul comunei Mălini. Perspectiva aceasta a fost discutată într-o recentă ședință a Consiliului Local Mălini și există șanse reale ca în perioada următoare primăria să se implice pentru a renova un corp de clădire care să găzduiască atelierele, dotate cu materialul practic-aplicativ necesar. De asemenea, Consiliul Local își propune să găsească soluții pentru finalizarea investiției de extindere a spațiului de învățământ la școala din Mălini. Cât privește lucrările de renovare de la școala din Suha, există premise ca acestea să fie finalizate într-un viitor apropiat.

ÎN CAZ DE INCENDIU :

- nu intra în panică;
- sună la numărul unic de urgență 112 și transmite toate datele care îți sunt solicitate;
- părăsește zona incendiată și, dacă îți este cu putință, ajută-i și pe ceilalți să se evacueze și acordă-le primul ajutor;
- ajută la desfășurarea acțiunilor de intervenție cu forțele și mijloacele de care dispui.

Postul de Poliție Mălini vă informează:

EXISTĂ LEGI ȘI PENTRU CIRCULAȚIA CĂRUȚELOR!

Iată o imagine des întâlnită pe drumurile publice din comuna Mălini: calul nesupravegheat blochează aproape în totalitate suprafața carosabilă a șoselei

Drumul public a devenit, în timp, tot mai aglomerat, pericolul producerii unor evenimente neplăcute mărindu-se considerabil. Șoseaua principală care leagă satele comunei Mălini este un astfel de drum, adică de interes public și aglomerat, uneori chiar foarte aglomerat. De aceea este nevoie ca fiecare dintre noi să înțeleagă că, pentru a circula în deplină securitate, trebuie să respecte regulile special stabilite.

O categorie importantă a celor ce folosesc drumul public în localitățile noastre o constituie conducătorii vehiculelor cu tracțiune animală. Una dintre cele mai importante reguli este aceea care stabilește că vehiculele cu tracțiune animală trebuie conduse cât mai aproape de marginea din dreapta a părții carosabile. Deci, nu pe partea din stânga, nu pe centrul șoselei, ci cât mai aproape de marginea din dreapta. Nerespectarea acestei reguli se sancționează cu amendă între 540 și 1200 lei noi.

Conducătorul unui vehicul cu tracțiune animală este obligat să aibă asupra sa actul de identitate, certificatul de înregistrare al vehiculului, iar pe vehicul (cărută) să aibă montate plăcuțe cu numărul de înregistrare.

Este interzisă oprirea sau staționarea vehiculelor cu tracțiune animală pe partea carosabilă a șoselei.

Dacă, totuși, trebuie ca vehiculul să fie oprit sau staționat în apropierea drumului, animalele trebuie legate astfel încât să nu poată intra pe partea carosabilă. Conducătorii căruțelor nu au voie să doarmă în timpul mersului sau să intre în trafic după ce au consumat băuturi alcoolice.

De la lăsarea serii și până în zorii zilei sau atunci când vizibilitatea este redusă, căruțașii trebuie să poarte îmbrăcăminte cu elemente reflectorizant-fluorescente, căruțele să aibă în partea din față un dispozitiv cu lu-

mină albă sau galbenă, iar în spate un dispozitiv cu lumină roșie. Ambele dispozitive trebuie amplasate pe partea stângă a căruței. Nerespectarea acestor reguli se sancționează cu amendă cu valoare între 540 și 1200 lei.

NU LĂSAȚI ANIMALELE NESUPRAVEGHEATE PE DRUM SAU ÎN APROPIEREA ACESTUIA!

O situație deosebit de periculoasă creează animalele nesupravegheate, lăsate pe șosea sau în apropierea acesteia. Trebuie avut în vedere că împiedicați sau nu, caii prezintă un pericol deosebit pentru securitatea participanților la trafic. Deseori găsim pe șosea sau pe marginea acesteia cai, în grupuri mai mari sau mai mici, nesupravegheați. Aceștia, nu numai că îngreunează circulația, dar pot fi la originea unor accidente deosebit de grave.

Același lucru se poate întâmpla și în circumstanțele în care pe șosea se află vaci care merg la voia întâmplării, uneori ocupând în întregime partea carosabilă. Dincolo de aspectul necivilizat, și aceste animale au un comportament greu de prevăzut și pot fi cauze de unor evenimente cu urmări dintre cele mai grave.

Altfel, legea prevede cu claritate că, atunci când folosește un drum public, proprietarul animalului trebuie să-l lege și să-l conducă pe marginea din dreapta a șoselei, iar lungimea legăturii nu trebuie să depășească doi metri.

Este foarte important ca proprietarii animalelor să înțeleagă ce pericol mare constituie prezența nesupravegheată a acestora pe stradă și să aibă în vedere evitarea unor astfel de situații. Fiindcă, odată petrecut, un accident nu poate fi pus pe seama animalului, urmările neplăcute fiind suportate de stăpânii acestuia.

Agent șef Constantin GRIGORAȘ

Un nou cabinet stomatologic

În perioada imediat următoare, va intra în circuitul medico-sanitar al comunei Mălini un nou cabinet stomatologic. Instalat într-un spațiu de la parterul blocului din centrul Mălinilor, cabinetul este dotat cu

aparatură de specialitate și instrumentar moderne, complet noi.

Medicul stomatolog se numește Roxana Cimbru, absolventă a Facultății de Medicină și Stomatologie "Gr. T. Popa" din Iași. Interiorul cabinetului este alcătuit din spații mari, generoase, bine finisate și iluminate. Există toate condițiile ca locuitorii comunei noastre să beneficieze de asistență stomatologică de cea mai bună calitate.

Proiecte îndrăznețe – fapte temeinice

Ce se mai întâmplă cu proiectele în desfășurare la nivelul comunei Mălini? Proiectul privind modernizarea pârtiei de schi se află într-un stadiu avansat de realizare. Drumul de acces la pârtie, în lungime de 400 metri, a fost amenajat și asfaltat, parcare cu o suprafață de 1400 metri pătrați este în stadiu de finisare. Bazinul pentru acumularea apei necesare producerii zăpezii artificiale (foto 1) și clădirea pentru spații anexă (foto 2) se află în faze de finalizare.

Lucrările de amenajare a unui parc la baza pârtiei de schi (foto 3) prind, cu fiecare zi, contur tot mai evident.

Redactor: Dumitru Amariei

Procesare texte: Cristina Isăilă

Tehnoredactare: Răzvan Guzu

Tipografia CELESTIN - Suceava

UN NOU MIJLOC DE DIVERTISMENT LA PÂRTIA DE SCHI POJORĂȚA

cadru, trei roți, un scaun pentru cel care folosește vehiculul, un sistem de frânare și un dispozitiv pentru tractare. Prin intermediul dispozitivului de tractare, triciclu se cuplează la un teleschi (sau la altă instalație de acest gen) care îl propulsează pe o formă de relief înaltă. De îndată ce ajunge la o anumită înălțime („în vârful dealului” - cum se spune), vehiculul este desprins de instalația de tractare și

rămâne la dispoziția celui aflat la comenzi. Acesta urmând să se bucure de plăcerea coborării, alegând direcția prin intermediul roții de față și viteza cu ajutorul sistemului de frânare. Vehiculul a fost conceput pentru a pune în valoare instalațiile tip teleschi și pârtiile pe care acestea le deservesc în perioada în care nu este zăpadă.

Pentru a prelungi perioada de întrebuințare a pârtiei de schi de la Pojorăța, primăria comunei Mălini a achiziționat 25 de tricicluri de acest gen, iar cei interesați, turiști sau localnici, le vor putea folosi cel mai probabil începând cu primăvara anului 2011.

Bull-cartul este simplu și ușor de folosit, se bucură de o construcție echilibrată, cu o foarte bună stabilitate, ceea ce face să fie accesibil persoanelor de cele mai diferite vârste. Vehiculul este folosit cu mare succes în Germania, Austria și Elveția. Din câte știm, prezența acestor carturi la Mălini este o premieră absolută pentru România.

Așadar, din primăvara anului 2011, pe pârtia de schi de la Pojorăța, veți putea să vă bucurați de coborările spectaculoase cu un vehicul simplu și stabil, care vă va oferi satisfacții cu totul aparte.

DONAȚIE DE CARTE

Se întâlnesc, la noi, în România, în aceste timpuri tulburi, și fenomene, acțiuni pozitive, constructive. Școala de la Poiana Mărului a fost beneficiara unei astfel de acțiuni. O instituție financiară, OTP Banc România, împreună cu redacția publicației „Jurnalul Național” au inițiat campania „Dreptul de a citi”. Aceasta având ca scop înzestrarea cu cărți a școlilor din zonele rurale. Școala de la Poiana Mărului a primit peste 1000 de volume din cele mai diverse genuri, însoțite de trei corpuri de bibliotecă. Dincolo de foarte multe titluri din zona literaturii beletristice, a literaturii școlare și pentru copii, au fost oferite și lucrări cu o mare diversitate informativă.

Astfel, pe lângă numeroase volume din noua „Bibliotecă pentru toți”, școala noastră a primit dicționare și enciclopedii de mare valoare. Iată câteva titluri: „Istoria ilustrată a României”, „Enciclopedia ilustrată a animalelor”, „Atlasul ilustrat al lumii”, „Dicționarul proverbelor românești”, dicționare vizuale (spaniol-român, francez – român, englez – român) în care termenii abordați sunt prezentați cu o ilustrație adecvată.

Donăția constituie, cu adevărat, o avere cu semnificație intelectuală de mare valoare, nouă, beneficiarilor, rămânându-ne misiunea de a o folosi eficient. Mulțumim, OPT Banc România ! Mulțumim, Jurnalul Național!

profesor Dumitru MURARIU